

401/12018

10

הירחון הישראלי

התאחדות בולאי ישראל
הספריה

לבולאות

חולקו פרסים בתחרות על
"בול 20 שנה לעלייה מתימן"

הבול שצוין בפרס ראשון
פרי מכחולו של עמרם פרח

מעונינים בחליפין עם ישראל

EXCHANGE WANTED

F. Stuart
Peizerweg 70-12
Groningen,
Holland.

Al Lehrer,
920 East 17 Street
Brooklyn, N.Y. 11230
U. S. A.

(Rev.) Cesar R. Hinlo Jr.
Dumangas, Iloilo K-417,
Philippine s.

Mr. Amitava Baidya,
55, Churaman Choudhuri Lane
Berhampore, Murshdabad,
West Bengal, India.

Kj. Larsen,
Hovedgaden 9,
DK-3460 Birkerød
Denmark.

Georg Richter
5520 Bitburg
Ringstrasse 3
West Germany.

Aliza Klevendalen
Strömngatan 14
HALMSTAD 30224
SWEDEN

T. Sri Nivas
Plot-23, Umapathy St. (Ext.)
Madras-33, India.

L. Freij
Gronalundsgatan 7c
216 16 Limhamn-Malmö,
Sweden.

Martine Lespinasse
6 residence du Petit Cliene
77 Combs la Ville
France.

Berti Sergio,
Largo Asiago, 26
31033 Castelfranco Veneto
Italy.

"Ruch"
Warszawa 1,
ul. Wronia 23
P.O.B. 154
Poland.

Lois Pichler
A 3602 Rossatz Österreich
Austria.

Luis Zapiola Guerrico
Rosadas 1227 (casi esq. Libertad)
Buenos Aires Argentina

The above are kindly requested to acknowledge receipt
of any letters they receive from Israeli collectors -

Thank you!

בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

November 1969 כסלו, תש"ל

על סדר-היום

היו"ר פתח את הישיבה בברכו את דר' הקסטר עם שובו מחו"ל זאת האורחים מנ תניה. כן הדגיש שההתאחדות מעריכה מאד את קבלת הפנים היפה של אנשי נתניה דבר שהפך למסורת. היו"ר מסר את רשות הדיבור למנהל הבית מר קפלן שבירך את הנוכחים ואיחל לוועד הצלחה מלאה בפעולותיה של ההתאחדות. הוא הציע לאר גן בנתניה חידון בולאי. אחרי תשובתו של היו"ר שקבע כי על נציג האגודה בנתניה להגיש הצעה מתאימה להתאחדות, החלו לדון בנושאים שבסדר היום.

א. התערוכה הלאומית בישראל: החבר ניר מסר דו"ח על המצב והביא לידיעת הנוכחים את חליפת המכתבים עם מר גירר מארצות הברית ועם מר בן דוד מקנדה. כן מסר לנוכחים בדבר קביעת האולם לתערוכה - אולם "בני ברית" ברחוב קפלן וכמו כן את החלטת הוועד של האגודה החל - אביבית כי התערוכה לא תשתף מוצ גים מחו"ל. דר' הקסטר הדגיש שהוא מצטער שהתערוכה תהיה מקומית. התפתח וויכוח בו השתתפו החברים כהן, ויסלברג, קנר, ארצי, אוקו, לין, שלו. הו-חלט לשתף מספר אספני חוץ לארץ עם מוצגים ללא התחרות ולשם כך להקציב מספר מסגרות (כ-100).

ב. התערוכה הבין לאומית 1973. היו"ר מסר דו"ח על המצב לאור מכתבו מ-פ.י.פ. לפיו בקשתנו תדון בקונגרס של ה-פ.י.פ. בשנת 1971 ועד אז נשאר לנו אך לחכות.

ג. התקציב: החבר ניר מסר לנוכחים פרטים על הפגישה עם נציגי שרות הבולאי ותוכן מכתבו של מנהל השרות על הסיכום בפגישה. החבר אוקו מסר על הפגישות עם נציגי עיריית תל אביב בקשר לחוגי הנוער והציע להקציב סך 250 ל"י לדר' פרוידנברגר בעד שכר למרצים מתוך הסכום של 1,000 ל"י שהוקצב לנו על ידי הדאר. ההצעה נתקבלה, כן הוחלט שעל האגודות להגיש תקציב פעולות להתאחדות בקשר לנוער אם ברצונן לקבל הקצבה מתוך הסכום הנ"ל.

ד. העתון מר לין מסר פרטים על אפשרות הדפסת העתון בדפוס. הוחלט להוציא עתון בדפוס החל מחודש ינואר (אחת לחודשיים).

ה. האספה הכללית השנתית הוחלט לקיים את האספה ביום ג' 23 בדצמבר באולם "אוהל שם" רח' רזיאל 5, נתניה.

חדשות הבולאות בישראל

5 בולים בתחילת 1970

עד 1970 לא יופיעו בולים בדואר ישראל. הסידרה הראשונה ל-1970 הוקדשה ל-
שמורות טבע בארץ ותופיע ביוזמתה כגראה בחודש ינואר. הבולים צויירו בידי
ג. רוטשילד וז. ליפמן לפי צילומים של עוזי פז.

האתרים שנבחרו לבולים הם: דקל הדום בעמק הערבה (2 אג''); מפל-הטחנה בנחל
עיון (3 אג''); נחל-ברק בנגב (5 אג''); המסרק בהרי יהודה (6 אג''); מערת-

שוריק, אף היא בהרי יהודה (30 אג'').

הבולים רבגוניים ויפים. העובדה ש-5 בולים יעלו 46 אגורות, ראוייה לציון
מיוחד. לבולים אלה יופיעו שתי מעטפות שכל אחת תעלה 10 אג'.

הציירים מבקשים ששם יודפס בבולים

הגראפיקאים מבקשים להיטיב את תנאי התשלום שלהם, הם
סוּעָנִים שהישראלים המציירים בולים עבור ארצות אפרי-
קה מקבלים תשלום יותר גבוה. כן מבקשים הגראפיקאים
תשלום גבוה יותר בעד סקיצות, בפרט שהדואר הישראלי
דורש סקיצות ברמה של ביצוע גראפי מלא.
התשלום אינו מהווה סלע המחלוקת העיקרי. הגראפיקאים
גם לקיים מכרזים ברורים ומוגדרים יותר,

ואת ההצעות לבולים החדשים מבקשים הגראפיקאים להגיש בעי
לום שם. אחת הנקודות החדשות השנויות במחלוקת הוא פר
סום שם הצייר בשולי הבולים.

☆ ☆
השרות הבולאי הפסיק את מכירתם של בולי מועדים
לשמחה תש"ל, לאחר תקופת מכירה קצרה של כחודשיים ו-
חצי בלבד (31.10.69-3.8.69), זוהי אולי התקופה ה-
קצרה ביותר של בולי מועדים, שהיו בהפצת השרות הבו
לאי. לפי שעה לא הורגשה כל עליה של מחירי בולים אלו.

כמויות בולים שמכירתם הופסקה

מהבולים המפורטים להלן נמכרו הכמויות הבאות :

מס' סד'	סוגי הבולים	הערך הנקוב	יום ההופעה	תאריך הפסקת המכירה	הכמויות שנמכרו
1	בולי מועדים חשכ"ט	0.12	21.8.68	28.2.69	11,626,000
2	" " "	0.15	21.8.68	28.2.69	2,869,000
3	" " "	0.35	21.8.68	28.2.69	1,077,000
4	" " "	0.40	21.8.68	28.2.69	1,821,000
5	" " "	0.60	21.8.68	28.2.69	1,072,000
6	בול צופיות	0.30	21.8.68	28.2.69	1,756,000
7	בול חבירה	1.-	8.10.68	31.3.69	954,000
8	בול מאפו	0.30	8.10.68	28.2.69	1,086,000
9	בול אלימפיאדת הנכים	0.40	6.11.68	26.2.69	1,763,000

המספרים הנ"ל מעוגלים לאלף הקרוב (מטה או מעלה)

קטלוג קולר 1970

מהדורה חדשה, 18 במספר, של הקטלוג לבולי ישראל, בעריכת יהודה קולר, מ גבעתיים, הופיעה בימים אלה. הקטלוג החדש הופיע בצורתו המסורתית - פור-מאט קטן, על נייר משוּבָּח. הקטלוג סוקר את כל בולי ישראל לרבות מיני פרי-טים בולאיים כמו גלויות, מעטפות "יום ראשון" של השירות הבולאי, אגרות אוויר, גליונות זכרון, קונטרסי בולים ועוד.

המחירים בקטלוג "קולר" אינם מחירי נטו והם מהווים בעיקר בסיס להערכת בולים והבחנה בין הזול והיקר ומודד לחליפין. הקטלוג מביא, נוסף למחירי הפריטים שהזכרנו רשימת מחירים של בולים עם מספר גלופה ופינות בנות ארבעה בולים בגליון. המחבר מצרף לקטלוג זה גם רשימת בולי המנדט הבריטי בארץ ישראל ומחיריהם, מחיר הקטלוג 3.5 ל"י.

קטלוג בולי ישראל בהולנד

מהדורה חדשה, ה-13, של קטלוג בולי ישראל בהולנדית, בעריכת דר' ב. כהן מאשדוד, הופיעה זה עתה בהולנד. הקטלוג, הידוע בשם "בנקו" זכה לפרסום רב בהולנד והעובדה שהוא מופיע בפעם ה-13 מעידה על טיבו. בקטלוג יש השנה כמה חדושים מעניינים, כמו רשימת ציורי הבולים של ישראל ולידם מספרי הקטלוג, רשימת ישובים המופיעים בבולים, רשימת אישים וכו'.

בקטלוג "בנקו" מופיעים צילומי כל הבולים ומחירים של כל הבולים.

* ד"ר ב. כהן, מחברו של הקטלוג היה במשך שנים תושב הולנד. עתה הוא תושב אשדוד. את עריכת הקטלוג הוא עושה בארץ ואילו ההדפסה נעשית בהולנד, ע"י אגודת אספני בולי ישראל וארץ הקודש בהולנד. האחראי הוא מר ז'אן ז'. גוד.

יונצח זכרו של י. גרווה

האגודה החיפאית החליטה להנציח את שמו של יהושע גרווה ז"ל, בהטבעת מדליה לזכרו. המדליה, שצורתה טרם נקבעה, תוענק אחת לשנה לבולאי מצטיין בתחום הבולאות. הועדה שחקבע את הזכאים למדליה תהיה מורכבת מיו"ר האגודה ושני חברים שיבחרו פעם בשלוש שנים באספה הכללית של האגודה.

הועדה הראשונה תדאג להכנת התקנון להענקת המדליה ותקבע את המדליה עצמה.

באגודת חיפה

ב- 5 באוקטובר התקיימה האספה הכללית של אגודת הבולאים בחיפה. (באספה זו הוחלט על הנצחת זכרו של י. גרווה) נבחר ועד חדש בהרכב הבא : יו"ר - מר א. קנר ; חברי הועד : איסטנר אליעזר, אריה ארד, ח. בריסקר, יוסף גולדשמיד, דר' מ. גורביץ והנס גינסר.

תפקידי הועד החדש חולקו בישיבת הועד שהתקיימה ב- 12 באוקטובר : מר ה. גינ טר - סגן יו"ר ; מזכיר האגודה - מר אריה ארד ; גזבר - מר י. גולדשמיד ; נו ער - איסטנר וארד ; ספרן - גינסר .

כממונה על שרות החליפין נקבע מר אלי ראב. דר' מ. גורביץ יטפל בענייני תר בות והגברת נלי קצ"ר תטפל בענייני אירגון. מר ברוסקר יטפל בקבלת חברים חדשים.

הועד החדש ירכז את החומר הארכיוני ומר גינסר יטפל בריכוזו. הוחלט לקיים הרצאות אחת לשבועיים, בשעה 7 בערב. הועד החדש פונה לחברי האגודה למסור למר גורביץ פרטים על נושא האיסוף של כל חבר.

לוח הפעולות - אוקטובר - נובמבר

בסוף אוקטובר התקיימה הרצאה של מר מ. כהן , מנהל השרות הבולאי, על פעילות השרות. ב- 2 בנובמבר - ערב חלופין ; ב- 16 בנובמבר - הרצאות מר ה. גינסר "הערוכות בולים" ; ב- 23 בנובמבר - ערב חליפין ; ב- 30 בנובמבר - הרצאת מר א. קנר "דואר אוויר של צרפת ואיטליה" ; בימי חמישי בשבוע - ערכו חילו פין.

קטלוג בולי ישראל בצרפת

גם בצרפת מופיע קטלוג מיוחד לבולי ישראל. מחברו של הקטלוג הוא י. שפס, מסתבר שהקטלוג מבוקש גם בישראל, שכן זה שנים אחדות הוא מופץ : ע"י "בולי שפר" בתל-אביב.

בקטלוג "שפס" כלולות רק ההוצאות הרש- מיות של דואר ישראל. הוא סוקר את כל הבולים, מעטפות, כללים ואף חותמות דו אך של הממשל הצבאי בשטחים החדשים. הופיעו : שלושת הכרכים של "איוור" מהדורה חדשה של קטלוג "איוור". הופיעה ונמצאת בהפצה בארץ. גם קטלוג זה מופיע בצרפת ובשפה הצרפתית.

אדם על הירח

מכתבים לירח עם "אפולו - 12"

אספני הבולים יוכלו להוסיף בקרוב לאלבומים שלהם מעטפות מבוטלות שנשלחו לירח באמצעות החללית "אפולו 12" ויוחזרו לכדור הארץ עם סיום המבצע.

הדואר האמריקאי ימסור לצי ארצות הברית חותמת זכרון מיוחדת, בה יוחתמו כל צורות הדואר שבוטלו כחוק (ב-20 סנט) כדי להקל על האספנים פתח הצי שתי תחנות לקבלת המכתבים המבוטלים, אחת בווייג'יניה והאחרת בקליפורניה.

את המעטפות המבוטלות (לא יותר משתי מעטפות לכל שולח) אפשר היה למסור עד ל-20 באוקטובר בתחנות הנ"ל. הדואר מניין את כל המשלוח והוכנו לשיגור לירח עם "אפולו 12" בנובמבר 1969.

אדמת הירח נפגמה

האמריקאים, שהצליחו בנחיתת האדם הראשון על הירח, לא הצליחו להנפיק בול "ירח" בלי פגם. מסתבר, שנמצאו בולים מן ההנפקה של "האדם הראשון על הירח" כשקטע מן הירח, הנראה חלק ברוב הבולים - פגום.

בבול רואים את ניל ארמסטרונג כשהוא דורך על אדמת הירח, ובמרחק של 286 מיל ממנו נראה כדור הארץ. הוא נראה מעל אדמת הירח, בפינה הימנית של הבול. בבול עם סטיית הדפוס נפגם קטע של הירח, שמעליו נראה כדור הארץ. שביא דפוס אחרת, שנמצאה באחרונה בבול ארה"ב, היה בבולי "סבתא מוזס". נמצא גליון בן 50 בולים ללא כל כתובת - רק התמונה מופיעה.

חותמות

ובולים

בכתיבת שורות אלה לא הגיעו אלנו חותמות מיוחדות ובולים "לאפולו 12" החותמות המובאות בזה הוסבעו בסמואה המערבית לכבוד "אפולו 11".

בורונדי הנפיקה סידרת בולים בת 8 ערכים וגליון זכרון מיוחד ב-6 בנובמבר. לא צויין בבולים אלה לכבוד איזה מאורע תוכננו. יש להניח שהכונה ל"אפולו 11". בתצלום משית החללית מן היס. בתחילת החודש הנפיקה הונגריה בולי חלל חדשים.

גלוית הדואר הראשונה המצאה יהודית

בין ההמצאות הגדולות בפיתוח שרותי הדואר יש לזקוף, לפחות אחת – גלוית הדואר הראשונה בעולם, ליהודי.

ד"ר עמנואל הרמן, יהודי אוסטרי ומי שהיה יו-עץ משפטי במשרד המסחר האוסטרי, הציע בשנת 1869 גלויה בצורת פיסת קהטון שחישא עליה בול מודפס בערך של 3 קרויצר, שהיה זול בהרבה ממ-שלוח מכתב רגיל. אפשרויות הכתיבה בגלויה המ-קורית הוגבלו ל- 20 מלה, כך שלדואר לא נגרמו הפסדים הואיל והגלויה לא יכלה לשמש תחליף בלעדי. עצם הכנסת הגלויה לשימוש הדואר עוררה בעיות שכן היו אלה זמנים בהם נחשבו ידיעות

המועברות על ידי שליחים או אפילו בתי דואר מאורגנים, לסודיות. היו ימים שעל דברי דואר הוטבע חותם ששימש ערובה לסודיות מוחלטת. ידועה הכתובת "בחדרג" (בחדום דרבנו גרשם) שהיהודים נהגו לרשום על מעטפת מכתב בתור סגולה שלא יפתח המכתב ולא יקרא על ידי מי שלא הוסמן לכך.

אם התפתחות התחבורה ההמונית ויצירת דרכים חדשות להעברת ידיעות, אבדה הסו-דיות מחשיבותה ואז "נולדה" הגלו-יה הפתוחה – גלוית הדואר הנוכ-חית.

השנה מלאו 100 שנה מאז הוצאה לפ-פועל המצאתו של ד"ר הרמן. הדואר האוסטרי כבר כבד בעבר זכרו של

1869

1874

ד"ר הרמן בגלויות זכרון מיוחדות עם תמונת ממציאה. הגלויה האוסטרית האחרונה הופיעה לפני כ- 10 שנים. לפביהן הופיעו שתי גלויות לכבוד ד"ר הרמן. האחרו-נה באה לציין את שנת הולדתו המאה ועשרים של ממציאה. בצדה הימני – בול מוט-בע בערך של שילינג אוסטרי אחד ואילו משמאל נראה דיוקנו של ממציא הגלויה, שמו וציון המצאתו. הגלויה הוצאה במהדורה של 3 מיליון טפסים הופיעה לראשונה ב- 1 באוקטובר 1959.

אנו מראים כאן גלויה אוסטריה חתומה בשנת 1871 הנחשבת לגלויה הראשונה. "קרטה" (קרטיס התכתבות) היא דו לשונית כפי הנראה נועדה לשימוש באיזוק בזה-מיה שהיתה בימים הם חלק של הקיסרות האוסטרית. הגלויה נקראת "קוראספונדנץ – קרטה".

הנושא: שלום עלי אדמות

עם התקרבות חג המולד הנוצרי החלו מופיעים בולי "קריסמאס" לרוב. יותר ויותר מדינות מנפיקות עתה בולים לקראת חג המולד, ואלה מזכירים לעתים פסוקים מן התנ"ך או הברית החדשה או אפילו תמונות מארץ הקודש.

ברשימת הבולים שראינו השבוע, שבחלקם כבר הופיעו ובחלקם עומדים להופיע בימים הקרובים, לא הבחנו בבולים העשויים לעניין את האספן היהודי פרט, אולי, במקרה אחד. דואר מלאוי יוציא ב-5 בנובמבר גליון זכרון בין 5 בולים כשעליהם כתובת: שלום עלי אדמות" נוף עיר, קטע של כדור וידיים בתפילה לפי ציורו הידוע של אלברט דירר.

(הבולים מופיעים גם ללא גליון ללא ציורו של אלברט דירר). עד כמה שידוע לנו אין בתנ"ך פסוק בנוסח: "שלום עלי אדמות". אולם פסוקים במשמעות דומה. בולי קריסמאס של השנה "נוצריים" יותר מכל שנה אחרת. אנו מוצאים את יוחנן המטביל ו"הבריתה למצרים" של יוסף, ישו ומריה (איי קייקוס); ציורים מספר נוצרי עתיק בבולי אנטיגואה; "פולחן המלכים" בבולי

סט. קיטס (הנוף נראה כשל ארץ הקודש); "האם הקדושה ובנה" בצורות שונות בבולי סמואה המערבית, ועוד כאלה בארצות אחרות.

הדואר של קנדה מכין סדרת בולים מסורתית לקראת חג המולד 1969. ציורי הבולים מתארים ילדים מגזעים שונים בשעת תפילה על רקע סמל דתי.

הבולים הננפקו בשני ערכים: 5 סנט במהדורה בת 200 מיליון עותקים ו-6 סנט במהדורה בת 100 מיליון עותקים.

גם בארה"ב יופיע בול מיוחד לחג המולד. הבול: חורף של חג המולד, לפי תמונה אומנותית.

בריטניה הגדולה הנפיקה שלושה בולי חג המולד: 4 פני, 5 פני ו-1/6 שילינג.

הבולים צבעוניים וציוריים מאוד. כן הופיעה אגרת אוויר עם בול "כריסטמס".

השוק האירופי

הגנרל מארשאל, יוזף
הקהילה הכלכלית באירופה

התופעה הבולטת בהתפתחותה הכלכלית באירופה אחרי מלחמת העולם השנייה היא שיקומן המהיר של הארצות שסבלו בשנות המלחמה, והתארגנותן של כמעט כל המדינות האלה בגושים כלכליים. הגידול הכלכלי התלווה באחדות גוברת והולכת שבאה לידי ביטוי באיגודים שונים: "בנלוקס" "מאגר הפ-חם" והפלדה האירופי, "הקהילה הכלכלית האירופית" (השוק המשותף) "איגוד אירופה לסחר חופשי".

הצעד הראשון לקראת שיתוף כלכלי באירופה נעשה כשבליגה, הולנד ולוקסמבורג חתמו על הסכם לאחד מכס ב-1948. ההסכם נחתם עוד בעת מלחמת העולם השנייה בלונדון ב-1944, אבל נכנס לתוקפו רק ב-1948.

"שער הבנלוקס" מופיע על בול בלגי שהונפק במלואת 10 שנים להפעלתו של ההסכם ב-15 באפריל 1958, בערך נקוב של 20+30 סנט שמציג את ביתן "בנלוקס" בתערוכה העולמית שנערכה בבריסל באותה השנה.

דיוקניהם של המלך בודואן, המלכה יוליאנה והנסיכה שרלוטה מופיעים על 3 בולים זהים שהונפקו ב-12 באוקטובר 1964, ב-3 מדינות "בנלוקס" לציון 20 שנה להסכם שנחתם בלונדון. הבול הבלגי והלוקסמבורגי של 3 פרנק והבול ההולנדי של 15 סנט.

"איראטום" על בול בלגי

מלך בלגיה, מלכת הולנד והנסיכה מלוקסמבורג על בול שהונפק לציון תשכ"ה "בנלוקס"

במלואת 25 שנה להסכם לונדון הונפקו השנה, ב-8 בספטמבר, בולים זהים ב-3 המדינות "בנלוקס" המציגים בציור סט גוני דגלן של המדינות. ערכו הנקוב של הבול ההולנדי הוא 25 סנט ושל הבול גי הלוקסמבורגי 3 פרנק.

"המאגר האירופי לפחם ולפלדה" הוקם ב-1952 על ידי בלגיה, לוקסמבורג, צרפת, איטליה הולנד וגרמניה המערבית, לשם יצירת "שוק משותף" הפטור ממכסי מגן ומהגבלות אחרות. הוקם מנהל מאוחד של התעשיות הללו למרות שאלה נשארו בבעלות פרטית ומנהל פרטי.

במלואת 4 שנים לחתימת הסכם זה הונפקו בלוקסמבורג ב-10 אוגוסט 1956 3 בולים המציגים מפעלי פלדה בארצות המאגר על רקע המגדל של לוקסמבורג וכן מנרת לוקס שבה משתמשים הכורים ומסביבה שש ששראות, כסמל לשם המדינות החתומות על הסכם המאגר.

ב-1957 הוקמו על ידי אותן שש הארצות שני ארגונים: "אירטום" - לשם ניהול עבודת מחקר בשטח ניצול הכוח הגרעיני לצרכי שלום; ו"הקהילה הכלכלית האירופית" כדי לתאם את המדיניות הכלכלית ועל ידי כך להפוך את 6 המדינות ליחידה כלכלית אחת. הקהילה אשר 6 מדינותיה מונות למעלה מ-180 מליון נפש (מתוך כלל האוכלוסיה של פ-320 מליון ב-18 מדינות אירופה המערבית) פועלת בארבעה שטחים: נייודות עובדים והון, מיזוג מפעלים; עידוד תחרות ופעולה

אי המשותף

נגד קרטלים; תחבורה - שוויון בתעריפי הובלה; חקלאות (סעיף מהווה סלע מחלוקת עם צרפת בגלל האינטרסים החקלאיים שלה).

"אירטום" מופיע על 3 בולים בלגים שהונפקו ב-8 לנובמבר 1961, המציג 3 כורים אטומיים אשר כשרתים את המחקר לצרכי שלום למען המדינות האירופאיות.

"אירובמיק" ציון על בול בלגי שראה אור ב-11 ביולי 1966 בערך נקוב של 6 פנץ המציג סמל של מחקר אטומי והספרה "6" המסמלת את 6 המדינות של הקהילה האירופית.

הגנרל ג'ורג' מארשל (1880-1959), שהיה הרמטכ"ל ושר החוץ של ארצות הברית תכנן את התכנית להבראת אירופה, שהניחה את היסוד ל"שוק המשותף" ועל שמו נקראה "תכנית מרשאל". במלאת שנה למותו הונפק בול זכרון בגרמניה המערבית ב-15 באוקטובר 1960, בערך נקוב של 40 פניץ, המציג את דיוקנו.

רוברט שומאן - המדינאי הצרפתי שסבל מהנאצים, היה ראש הממשלה, שר החוץ בצרפת, ביקר בישראל ב-1955 הציג "תכנית שומאן" - צעד לקראת איחוד אירופה והיה בין מייסדי "המאגר האירופי לפחם ולפלדה", ו-הקהילה הכלכלית האירופית, מת לפני כמה שנים. לציון זכרו ופעולו למען הכלכלה האירופית הונפקו בלוקסמבורג ב-26 בספטמבר 1966 שני בולים, המציגים את בנין המושב של הקהילה האירופית בלוקסמבורג וכן המונומנט שהוצב לזכרו של שומאן במרכז העיר.

מאזני איחוד אירופה והשלום
— על בול של לוקסמבורג

בתי חרושת על בול של
לוקסמבורג

יוון בתקבלה כחברה נספחת בקהילה

לאחר שבנתה את כלכלתה מחדש בתום מלחמת העולם השנייה, לפי תכנית מארשל ו שומאן. את הסיוע שקיבלה ציינה יוון על ששה בולים שראו אור ב-20 בספטמבר 1951, המציגים סמל התעשייה המחודשת, דייג, בנין, חקלאות, תעשיות בית ותעשיות חשמל.

"עזרה לנצרכים" במסגרת ארגון הקהילה הכלכלית האירופית אורגן על ידי אייר-גונים "קרליג" ו "קר". עזרה זו צוינה על ידי גרמניה המערבית בהנפקת בול בערך נקוב של 20 פ. בצבע אדום ורוד, המציג חבילה המושטת לנצרך. הבול הונפק ב-9 לפברואר 1963.

כמובן שבשימה זו לא הוזכרו כל הבולים שמקומם ב-"השוק האירופאי המשותף" ועל האספן להחליט מה ימצא באוספו.

רכבות ספרד בבולים

בשנת 1848 נפתחה מסילת הברזל הראשונה בספרד בין ברצלונה - מטרן באורך 28 ק"מ. קטר ראשון שנסע בקו הנ"ל, קיבל את השם "מטרן" והוא נמצא בתחנת הרכבת אטושה במדריד. בניית המסילה הראשונה התחילה בעצם בשנת 1846 לפי הצעתו של שר האוצר דאז מר קואס - דה - סלמנקה אולם מחוסר אמצעים היא נח-נכה רק בשנת 1851.

מאוחר יותר יסדו מרקואס - דה - סלמנקה יחד עם ברוך רוטשילד את מסילת הברזל בין מדריד - סרקוזה - אליקנסה.

ב- 1865 היו לספרד 4663 ק"מ מסילת ברזל וב- 13444, 1959 ק"מ. התערוכה הראשונה של רכבות בבולים בספרד החקיימה לרגל הקונגרס הבין לאומי ה- 11 של הרכבתאיים בשנת 1930 במדריד. למאורע הנ"ל הופיעה סידרה של 13 בולים "איהר" 429-441. באותו זמן הופיעה גם סידרת בולי דואר אויר (איחור 50-55) ודואר "אקספרס" מס' 10 א'.

מהקונגרס הבין לאומי ה- 17 שהתקיים בשנת 1958 במדריד יש לנו עוד סידרה יפה של 6 בולים (איחור 921-926). ב- 9 באוקטובר 1948 חגגה ספרד 1000 שנה לבניין הרכבת הראשונה והדואר הספרדי הוציא סידרה של 3 בולים (779-780) וגם לדואר אויר הונפק בול אחד (238). בבול מס' 779 אנו רואים את תמונתו של מרקואס - דה - סלמנקה.

אנו מראים כאן כמה מבולי ספרד בנושא זה וכן כמה חותמות דואר שהוקדשו לרכבות בשנה האחרונה בעולם הגדול.

לחברנו יחיאל כהן ורעייתו

שפע ברכות בהולדת הנכדה

האגודה התל-אביבית לבולאות
הירחון הישראלי לבולאות

בולי ביאפּרה בהפּצה פרטית

בקרוב: הבולאים יש היום ביקוש רב לבולי ביאפּרה, בעקבות המלחמה בין מדינה זו וניגריה, המעוררת הדים עצומים בעולם.

יו.פי.יו. (איגוד הדואר העולמי) טרם הכיר רשמית בשירותי הדואר של ביאפּרה, אך לבוליה שמור מקום באלבומי אספנים רבים. זאת ועוד: אם ביאפּרה לא תזכה בהכרה רשמית ותיעלם מהמפה, יהיו אלה בולים של מדינה שאינה קיימת עוד...

בינתיים נודע, כי הנהלת הדואר של ביאפּרה חתמה על חוזה עם סוחר בולים לונדוני (המבקש לשמור על עילום שמו) והוא מפיץ את בולי ביאפּרה בהצלחה רבה בכל העולם.

בולי ביאפּרה מסייעים למדינה בשתי דרכים: הם מכניסים מטבע זר לקופת המדינה הצעירה והם משמשים כאמצעי תעמולה נגד ההרג שחיילי האויב מבצעים בילדי ביאפּרה.

בבולי ביאפּרה, שהונפקו באחרונה וצמלומיהם הגיעו לא מכבר לידינו, נראים ילדי ביאפּרה כחושים, פצועים ורעבים, המקבלים טיפול מידי אנשי "הצלב האדום".

בולים בשיטה עשרונית

בחודש אוגוסט הוכנסו לשימוש ב-16 מקומות באנגליה, מכונות מכיה לבולים הפועלות לראשונה בשיטה עשרונית. מכניסים בהן מטבעות של 1 שילינג או 5 פני ומקבלים בולים בערכים של 2 פני, 3 פני, 1 פני ו-4 פני. זה מאפשר קומבינציות של משלוחי דברי דואר בכל המחירים, מפני אחד ועד שילינג. הכנסת המכונות הינה צעד ראשון במסגרת המעבר לשיטה העשרונית באנגליה, כשהאור הירוק יינתן לה בשנת 1971.

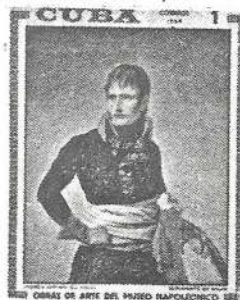
הסתדרות העובדים הלאומית בישראל

קופת חולים לעובדים לאומיים

המרכז תל-אביב, רחוב ביכורי הקהלים 23
מלפז 250221

- עזרה רפואית מלאה
- פתוחה לכל אורח במולדת
- בחירה חפשית של הרופאים
- סניפים ברחבי המדינה
- סנטורים מרכזי בירושלים

תרשם בתור חבר קופת חולים לאומית והבטחת את בריאותך

להתנגדות אנטיפאשיסטית

האנדרטה שהוקמה ב-1950 בקופנהאגן שבדניה, לזכר קרבנות הנאצים במלחמת העולם השנייה, הופיעה על בול מזרח גרמני, שהונפק ב-28 באוקטובר השנה. הבול הגרמני החדש הוא המשך לשורת הבולים המנציחים את זכר המיליונים שהומתו על ידי הנאצים ברחבי אירופה.

האנדרטה שבקופנהאגן הוקמה על ידי הארכיטקט פרופ' ק. גוטי לוב וגנן עירוני בשם אקסל אנדרסן. היא הוקדשה לכל אלה שהיו קרבן הכיבוש הנאצי בדניה. משמאלה ומימינה סמונים גופות אנשים שנרצחו על פעילות אנטי פאשיסטית וכן אפרם של קרבנות רבים שנרצחו במחנות ריכוז גרמניים. במרכז האנדרטה דמויות של שני מעונים. דמויות אלה מופיעות על גבי הבול המזרח גרמני שהודפס במהדורה של 3.5 מיליון עותקים.

בול לזכר מחנה ההשמדה מאידאנק

במחנה ההשמדה של הנאצים מידאנק הוסר לפני זמן מה הלוט מעל לאנדרטה שהוקמה שם לזכר קורבנות הנאצים. לציון המאורע הטראגי הוציא דואר פולין בול זכרון מיוחד.

הבול גדול מן הרגיל ומראה שני פרגמנטים מן האנדרטה הודפס בששה מיליון עותקים.

חותמת ירושלים בבריטניה

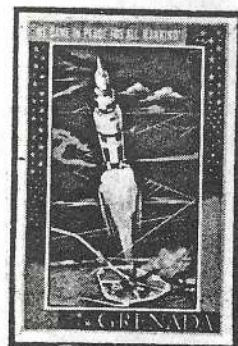
בשורת החותמות שיוטבעו בשבועות הקרובים בבריטניה, מצאנו אחת הקשורה בירו שלם. המדובר בחותמת יד של הדואר הבריטי, מן הסוג שמוטבע לפי הזמנת לקוחות, שהחותמת משמשת להם לתעמולה או לזכרון.

הודעת מנהל הדואר הבריטי, שקיבלנו באחדונה, מתייחסת לחותמות שיוטבעו בבריטניה בחודש נובמבר. בין השאר נזכרת חותמת בנוסח "ירושלים - סקלינגטורפ - לינקולן" שלושת השמות הם שמות מקומות, אך כיוון שאין פירוט נוסף, פרט לשלושת השמות הכלולים בחותמת, לא מובנת העילה להטבעתה. עם קבלת פרטים נוספים בקשר לשם "ירושלים" בחותמת הבריטית, נביאם לקוראינו.

"כירח יכון עולם" בגרנדה

גרנדה הנפיקה 9 בולי זכרון וגליון מיוחד לכבוד "אפולו 11". שני הבולים המופיעים בגליון הזכרון מתארים את אחד האסטרונאוטים על הירח (בבול בן 1 דולר) ואת הלוח ההיסטורי שהושאר על הירח, בבול בן 3 סנט. בבול זה מופיע גם פסוק מספר תהילים בנוסח: "כירח, יכון עולם" (פ"ט 38, שם).

המענין שמזמור פ"ט עוסק בגעגועי גולת בבל לחידוש מלכות בית דוד וממלכת ישראל. המלה "ירח" באה כאן לדמוי בלבד: "כירח יכון עולם", כלומר - כל זמן שיתקיים הירח, תתקיימנה המלכות מבית דוד.

מנא מנא תקל ופרסין...

מאת חיים זנגלבן

ל- 4 בולי הזכרון של גרנאדה שבאיים הקאריביים, שהונפקו, לרגל שנת זכויות האדם, יש נו שאים מענינים רבים, בראש ורא שונה הם מבטעים את נאמנותה

של גרנאדה לעקרונות זכויות האדם. שנית הם מציינים את יום השנה הראשון של מושלת האי ד"ר הילדה בינו, שהו

כתרה כעת גם בחואר "גברת קומנדור" של מסדר האימפריה הבריטית. אגב, היא המושלת היחידה בחבר העמים הבריטי. הבולים מעלים את זכרו של ד"ר מרסין לו תר קינג, לוחם למען זכויות הכושנים, וזוכה בפרס נובל לשלום, שנרצח ב- 4 באפריל, 1968. כמו כן מוקדשת הסידרה ליום מותו ה- 300 של הצייר הנודע רמברנדט. הציור הדתי שנבחר כנושא הבול "משתה בלשאצר" המראה את נפילתו של העריץ ואת נצחון הערכים התנכיים של האנושות.

הבול הרביעי בסידרה זו, בערך נקוב של 1 דולאר, הוא ציור דתי של רמברנדט. הוא נולד ב- 1606 בליידן, ומת לפני 300 שנה ב- 1669. השתמש בהתחלה בסיג נונייהם של בני דורו, אבל במהרה פתח את הסיגנון האישי שלו - של נגודיות בין בהיר וצללים עמוקים והשליטה של צבעי זהב וחום. הוא חי ברובע היהודי באמסטרדם ביודנבריסטראט וצייר הרבה דמויות יהודיות ונושאים תנכ"יים, ביניהם "הקרבתו של יצחק", "קשירת שמשון", "סעודת החתונה של שמשון", וכו'. ציורו הרחב ביותר "שומר הלילה", מוצג לראוה במוזיאון העירוני באמסטרדם בול כאמור בשחור, זהב ובצבעים מקוריים של הציור, מעלה את "משתה בלשאצר" המבוסס על פרק ה' בספר דניאל, כשבלשאצר ערך משחה גדול לאלף גדולי שריו ובו חילל את כלי הזהב והכסף אשר הוציא אבו נבוכדנצר אביו מן ההיכל אשר בירושלים. הציור מראה את הרגע בו הוזחר העריץ ע"י "כתב יד על הקיר", ואת עמידתו הנאה של דניאל, שנקרא ע"י המלך בעריץ לפתור את פשר היד הכותבת. ו אכן מבשר דניאל את סופו של המלך הכשדי, והטקסט העברי, שמופיע על הבול "מנא מנא תקל ופרסין". בלילה ההוא נהרג בלשאצר המלך. בול זה חשוב במיוחד לגבינו בהיותו פריט חשוב הקשור ביודאיקה. ובשמחה נצרפו לאלבום הבולים בנושא זה.

גרף צפלין בלי דוד שוארץ

יש מזכירים את שמו של הממציא היהודי הונגרי דוד שוארץ, ליד שמו של גראף צפלין, אשר רכש את תכניות ספינת האוויר של שוארץ מאלמנטו (שוארץ מת מהתרגשות, כאשר נודע לו ב- 1897 שהממשלה הגרמנית החליטה לממן את בניין הספינה). ספינתו של שוארץ התרסקה אחרי ארבע שעות טיסה, ואלו צפלין בנה אחר כך ספינת אוויר חדשה וקרא לה בשמו. כאמור, מזכירים לעתים את שמו של שוארץ ליד ה"צפלינים", אולם דואר גמביה (באפריקה) יוציא בדצמבר בול עם צפלין ולא יזכיר כלל את ממציאה של ספינת האוויר, דוד שוארץ. יופיעו 3 בולים לכבוד שירותי תעופה ראשוניים.

לתחינו הצעיר

מה"אלתינג" עד הכנסת

עם היבחרה של הכנסת השביעית נקדיש את מדורנו ל... כנסת בבולים.

ב-1960 נחנך בגבעת רם שבירושלים משכן הכנסת. לכבוד המאורע הוציא דואר ישראל בול גדול ויפה בערך 1 ל"י עליו רואים אנו את הבניין המפואר, הבנוי בסגנון קלאסי.

הכנסת הוא בית הנבחרים הישראלי. בכל מדינה דמוקרטית קיים בית נבחרים, ש הוא הנציגות הנבחרת העליונה של העם, ואין פלא שמדינות רבות הנציחו בולים על בניין זה, שבו מתקבלים חוקי המדינה ובו נגזרות החלטות חשובות.

הבה נעשה הכרה עם אחדים מאותם בולים; ונתחיל מבית הנבחרים העתיק ביותר בעולם, הלא הוא האלתינג של איסלנד. בשנת 1930, במלאת אלף שנה ליסודו של ה"אלתינג" הוציא הדואר האיסלנדי בול, עליו מצוירת תמונתו של בניין קדום זה.

בניין הפרלמנט של הונגריה ותורכיה

בית הנבחרים של פינלנד והאלתינג של איסלנד (הפרלמנט העתיק בעולם)

בשנת 1922 נקבעה העיר אנקרה כבירת הרפובליקה התורכית, באותה שנה שוכן הפרלמנט התורכי הראשון (האסיפה הלאומית הגדולה) בבניין ססגוני, שאת תמונתו רואים אנו על בול דואר שיצא באותה שנה.

בשנת 1932 יצאה בפינלנד סידרת בולי דואר לטובת הצלב האדום, עליה מצוירים בניינים מפורסמים; על הבול האחרון בסידרה זו נראה בית הנבחרים הפיני, המכונה "אדוסקונסה".

בית הנבחרים ההונגרי נקרא "אורסאגדילאש". על סידרה רגילה מן המניין, שהוציא דואר הונגריה בשנת 1916, נראה בניין הפרלמנט המדיארי, הנמצא בבודאפשט הבירה.

הפרלמנט הפדראלי של אוסטריה השכנה הנקרא בונדספוזאמלונג, מורכב ממועצה לאומית ומועצה פדראלית. חזית הבניין של הפרלמנט האוסטרי נראה על בול משנת 1948, בסידרה המוקדשת לשיקום.

עוד רבות המדינות שהוציאו בולי פרלמנטים - אות כבוד לנציגות הנבחרת השליונה של העם.

* לידיעת אספנים צעירים - בני נוער רשאים לפנות אל מערכת העתון במיני בעיות בולאיות המטרידות אותם. שאלות הראויות לפרסום, תתפרסמה במדור זה.

הנפקות זהות בגרמניה ובזונצואלה

הנפקה של שני בולים זהים בשתי מדינות שונות היא בודאי מקרה מעניין. לא זכור עוד מקרה בו הנופקו בולים בשתי ארצות רחוקות זו מזו, באותה תבנית, אותו ערך (50) ולפי אותו תצלום. הבולים-לציון מלאת 200 שנה להולדתו של אלכסנדר פון הומבולט, הונפקו בארץ הולדתו גרמניה (המערב) ובזונצואלה.

אמנם יש שבולים מונפקים באותו ציור של אותו גראפיקאי, בארצות שונות בקהילה המערב אירופית אך כל ארץ משנה לפחות את התבנית, הצבע והערך הנקוב כדי להקל על נושאי המכתבים.

בולים לזכרו של א. הומבולט הונפקו בעבר בברלין, בגרמניה המזרחית, ברוסיה הסובייטית, באקוודור, בקולומביה וקרוב לוודאי שיונפקו עוד בולים לזכרו של המלומד הדגול שעל שמו נקראים: שרשרת רכסים, נהר, איזור ביצות, הר בפרו ומונחי מחקר שונים בעולם הטבע.

אלכסנדר פון הומבולט, חוקר טבע גרמני, נולד בשנת 1769 ונחשב לאבי הגיאוגרפיה הפיסית. הוא עסק בכל מדעי הטבע וגם בכמה מדעים אחרים כולל היסטוריה וארכיאולוגיה. אלכסנדר פון הומבולט מילא גם תפקידים מדיניים והיה בעל נסיונות ליבראליזם. הוא סייע להגשמת שיוויון זכויות ליהודים בפרוסיה והיה ידידם של יהודים רבים, ביניהם המנדלסונים, דוד פרידלנדר והנריאטה הרץ.

המלכה והפינגווין

ג'ורג'יה הדרומית (באיזור האנטארקטיקה) תוציא בקרוב בול מלכותי ב"ה" הידועה: בול בן 1 לירה שטרלינג (!) דיוקן המלכה אליזבת השנייה וחמונת שני פינגווינים צחורים ממין "הפינגווינים המלכותיים" הבול נחמד, משונה, אבל יקר.

מאורע בולאי בניגריה

ניגריה חגגה ברוב פאר את נשואיהם של ראש הממשלה יעקובי ג'ובי ובחירת לבו ויקטוריה זכרי. לכבוד המאורע הוצאו שני בולים עם חמונת ראש הממשלה ורעייתו. הזוג המאושר מופץ עתה במהדורה של מיליון עותקים. החופה התקיימה עוד ב-19 באפריל, אולם הבולים הונפקו זה מקרוב.

מא-טצה-טונג באלבניה

אלבניה, המדינה הקומוניסטית הנגררת אחרי סין העממית היא בין המדינות הבודדות השומרות אימונים לסיף. גם בבולאות. באחרונה הופיע באלבניה בול חדש עם דיוקנו של המנהיג הסיני הזקן.

בולי ערב בעתונות הישראלית

עורך נכבד,

לא מזמן קראתי בדבר פניית ההתאחדות לעתונות ה-
ישראלית בדבר פרסום בולי ערב והבאת אילוסטרציה
ות של אותם הבולים.

מאספן ותיק, יהודי וישראלי אני מזדהה הזדהות מלאה עם החלטת ההתאחדות שלא ל-
פרסם בולים שהפצתם מביאה באופן ישיר הכנסה כספית ניכרת לאירגוני הטרור, שכן
אלה נהמכים בידי הממשלות הערביות המפיצות את הבולים.

אז "כך הופתעתי לראות באחכונה בעתון "ידיעות אחרונות" ובעתון "הארץ" ידי-
עות המתיחסות לבול של אחת מנסיכויות הנפט הערביות, שגם היא, כמו אחרות תו-
מכת בכספה באירגוני הטרור הפועלים נגד מדינת ישראל. איני יודע באם פניית
ההתאחדות הופנתה לכל מערכות העתונים אך אם לא, היה רצוי לפנות אל כל הגור-
מים שיש בידם למנוע הפצת בולי מדינות עוינות.

יחד עם זאת איני חושב שיש צורך להמנע מפרסום בול ערבי שיש בו משום עניין
הכללי הקוראים. בעתונות שלנו ברדיו ובטלביזיה מזכירים הרבה מנהיגים של ארצות
ערב ומבחינה זו אין מטילים חרם עליהם. הדבר אמור, כמובן, באשר לידיעה יש-
ערך מבחינת האספקט הישראלי. אותו הדין יש לנוג בבולי ערב. אם יופיע באחת
מארצות ערב בול אנטי ישראלי או בעקיפין פרו ישראלי - כדי וכדאי לפרסמו
בעתונות שלנו.

הם בולי ערב המופיעים לר"ב-אין בהם עניין כללי לנו ויש להמנע מהם גם בפר-
סום וגם באיסוף.

בברכה,

אריה רינד, ת"א

הערת המערכת :

אנו מסכימים בהחלט אם מר רינד בעניין פרסום בולי ערב, ממש כפי שהוא סבור :
לפרסם בולי ערב רק כאשר בידיעה יש עניין לצבור. אשר להבאת דבר ההתאחדות
בעניין זה, לכל העתונים - ידוע לנו שהיתה פעולה כזאת, יותר מזה : ידוע
לנו גם על שיגור שני מכתבי תגובה למערכות שני העתונים שהתעלמו מפניית הה-
תאחדות.

מכתבים למזכרת

לרגל "שבוע ההתכתבות הבינלאומי" הוציאה בורונדי חמישה
בולי אמנות על הנושא "מיכתבים", וכן גליון זכרון אחד,
במהדורה מנוקבת ובלתי מנוקבת.

היצירות המתוארות בבולים הן משל : יאן וורמר (נערה
קוראת מיכתב) ; אוגוסט ריגואר (גראציאלה) ; ג'ררד טרבוך
(אשה כותבת) ; אמן אלמוני (דיוקן של גילי) ; אמן אחר
(דיוקן של בטהובן).

אגב "המכתב" הוא יצירה אומנותית שהופיע כבר פעמים
אחדות בבולי דואר. וצוידה ע"י ז'אן וארמר.

La Semaine Internationale
de la Lettre Ecrite - 1969

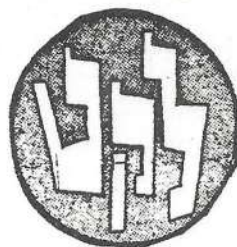
4f

JEAN VERMEER (1632-1675) - Jeune fille lisant une lettre
République du Burundi

יובל המאה

דרום אפריקה חוגגת השנה - מאה שנה לבוליה הראשונים
ליובל זה הופיעו שני בולים : האחד מראה מרכבת -
דואר משנת 1869, והשני - את הבול הראשון שהוצא ע"י
הרפובליקה הדרום - אפריקנית.

מדים בבולי גיברלטה

גיברלטר, המזדהה עם בריטניה ואינה נכנעת לחרם הספרדי, הנפיקה סידרה בת
ארבעה בולים בערכים שונים, שצויריהם מתארים מדים של חיילי צבא בריטניה
שהיה להם קשר עם תולדות המקום.

הבולים מתארים את מדי הגדוד הבריטי שחנה במקום, מדי גדוד חותחנים מלכו
תי, מדי חייל ההנדסה המלכותי, מדי חייל הנחיתה המלכותי.

חלוץ הטיסה

פורטוגל הוציאה ארבעה בולים למלאות מאה שנה להילדת האדמירל קוסיניו -
חלוץ הטיסה על פני דרום האוקיינוס האטלנטי (1922).

סירות עתיקות

לוקסמבורג תוציא ב- 8 דצמבר שישה בולי סעד, ובהם סירות לוקסמבורגיות
עתיקות.

חברה להפצת כתבי קודש

טריסטן דה קוניה, 'האי הנידח ביותר בעולם', הוציא סידרה של ארבעה בולים
- לכבוד 'החברה להפצת כתבי הקודש', חברת מיסיונרים אנגליקאנית המקדישה
לתושבים תשומת לב רבה מאז המאה ה-19.

התוכנית האוסטרית

אוסטריה הודיעה על תוכנית ההנפקות למחצית הראשונה של 1970.

פברואר : 60 שנה למות יוזף שפל

מארס : 150 שנה למות קלמנס הופברואד

אפריל : 25 שנה לרפובליקה השנייה.

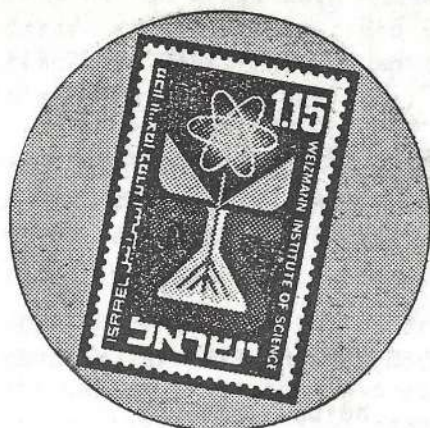
מאי : שנת הגנת הטבע באירופה; 300 שנה למיכללת אינסברוק.

יוני : 100 שנה לבניין "אגודת המוסיקה"; שעונים עתיקים (ששה בולים)

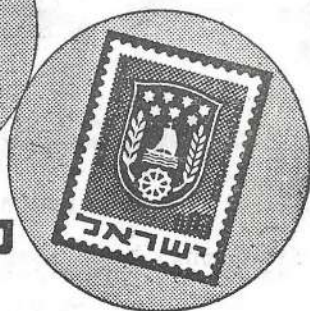
25 שנה לפסטיבל בריגנץ; 50 שנה לפסטיבל זלצבורג.

התאחדות כולאי ישראל
הספריה

כ"ה שנה
למכון וייצמן
למדע

סמלי ערים (II)

יום ההופעה:
כ"ב חשון תש"ל
3.11.69

השירות הבולאי

ירושלים • תל אביב-יפו • חיפה • נתניה
מבריה • באר שבע • נתני לוד • נבמזי דואר

